Gemeente Amsterdam

November 2026

Schellingwouderbreekpark: Maatregelenkaart

CONCEPT

Gemeente Amsterdam

November 2026

Schellingwouderbreekpark: Maatregelenkaart

Nr.	Locatie	Ontwerpopgaven
De visie van de vrienden van het Schellingwouderbreekpark, de rapportage van Arda en de Ecologische kaart Noord zijn waardevolle bronnen met uitgangspunten voor het ontwerp. Deze lijst geeft een inkijk in de daarin beschreven ontwerpopgaven en de opmerkingen uit een rondgang.		
Deelgebieden		
a	**Deelgebied A**	Versterken parkgebied bij onderbroken historische dijk. Zie kans #1 en aparte kaart
b	**Deelgebied B**	Versterken parkgebied, inpassen speelplek. Zie kans #6 en aparte kaart
Integrale ontwerpopgave: Cultuur historisch Landschap, groen, ecologie, water, langzaamverkeer, verblijf en gebruik		
1 a b c d	**Totaal Schellingwouder-breekpark**	a. Maak een samenhangend plan voor het Schellingwouderbreekpark waarbij o.a. de ecologische verbindingen aan de zuidzijde versterkt worden. Het park bestaat nu uit een onsamenhangend geheel van oude elementen, paden en open ruimtes. b. Versterk het ecologische karakter van bepaalde oevers van de breek. Maak de oevers natter en natuurlijker om meer verschillende planten en dieren aan te trekken. Grote speelvoorzieningen passen hier niet, maar er is wel ruimte voor natuurlijke zitplekken en kleine ontdekplekken voor kinderen. c. Maak het bos gevarieerder door meer struiken en planten toe te voegen. Zorg daarnaast voor open doorkijkjes en maak de verbinding tussen de beek en het IJ beter zichtbaar.
2	**Waterlandse-Zeedijk gebied tussen Schellingwouder- en Nieuwendammer-dijk (Zie deelgebied A)**	▪ Grondlichaam dijk, doorgaande route (o.a. fietspad) en boomstructuur herstellen; ▪ Bij historische dijkdoorbraak-locatie (1570, met Schellingwouderbreek tot gevolg) zichtlijnen behouden van dijk naar Schellingwouderbreek en naar het IJ; ▪ Om de cultuurhistorische relatie breekpark met het IJ te versterken: doorzichten onder de bomen aan de dijk behouden, zodat vanaf het fietspad/ dijk een zichtrelatie is met het IJ enerzijds en de breek anderzijds. In maart 2024 gaan de bewoners een klein bosgebied aanleggen bij de ingang Monnikendammerweg. De rest van de dijkzone moet open gehouden worden. Hierdoor ontstaat er ook meer biodiversiteit in de zone door o.a. het planten van stinzenbollen, bloemrijk gras etc. ▪ Door naast de fietspad een voetpad aan te leggen kan het middelste voetpad en de verlichting worden verwijderd, waardoor de kans ontstaat op extra groen en minder verlichting. ▪ Bij de park entree bij het gemaal bestaat de mogelijkheid om een kunstwerk te plaatsen. Dit moet passen bij het karakter van het park.
3	**Noordelijke entree park (Zie deelgebied B)**	a. De kop van het park (noordzijde) krijgt de meest stedelijke inrichting. Dit uit zich in een goede verbinding met de omgeving, gemaaid gras met speelvoorzieningen en verblijfsplekken. De natuurlijke materialen en het ecologische beheer zoals in de rest van het park is hier echter ook van toepassing. b. Langs de huizen aan de n/o-zijde grenzend aan het park, ziet de geplante Prunus laurocerasus er onnatuurlijk uit en past niet bij karakter van het park. Ecologisch gevarieerde parkbeplanting is hier meer op z'n plek. c. Creëer een vlindertuin met inheemse kruiden, in nauw overleg met een ecoloog. Hierdoor wordt gewaarborgd dat de juiste vlindersoorten worden aangetrokken om zich te vestigen in het park. d. Oversteek locatie verbeteren (zie kans #20). e. Doorzicht vanaf Volendammerweg naar water behouden en zitplek toevoegen. f. Plant heesters bij de entree aan de Volendammerweg om een duidelijke afscheiding te creëren tussen het grasveld en de weg. Zie de uitwerking van Deelgebied B voor meer informatie over de voorgestelde beplanting en plantsoorten. g. Steiger – verhoog het pad zodat het droog blijft. Tijdens de volgende ontwerpsessie met bewoners dient dit besproken te worden om inzicht te krijgen in de wensen voor de steiger.
4	**Unieke identiteit breekpark en water**	Het Schellingwouderbreekpark is onderdeel van de groengebieden (scheg) langs de Waterlandse Zeedijk. Uitgangspunt voor dit unieke breekpark is de beleving van de breek zichtbaar te maken door o.a. de zichtlijnen vanaf de dijk op de breek en het IJ te versterken. En verder: ▪ Verduidelijk de plek waar het water ooit door de dijk brak (uit 1570); ▪ De oevers natuurlijker en geleidelijker kunnen worden gemaakt. Hierbij hoort er rekening te worden gehouden met de dieren die in de breek leven.
5	**Hoofdentrees park**	a. Een voorwaarde voor goed gebruik van een park zijn goede verbindingen met de omgeving. Door de belangrijkste ingangen (noord - Volendammerweg en zuid - dijk) te benadrukken en ingangen toe te voegen naar logisch verbonden functies (speeltuin) ontstaat een betere relatie met de buurt en met de omringende parken en groengebieden. b. De noordelijke entree wordt ingericht met speelvoorzieningen en de speeltuin en bij de zuidelijke entree wordt de relatie met de cultuurhistorische dijk en de ecologie benadrukt. c. Voeg entree borden toe bij de belangrijkste entrees van het park. De borden moeten passen bij het karakter van het park. Gebruik natuurlijke materialen zoals hout, niet te groot etc. Bij elk entreebord moet duidelijk worden aangegeven dat het park een voetgangersgebied is. (zie ook algemeen kans D) d. Kunst toevoegen aan de zuidelijke ingang van het park. De kunst moet locatiespecifiek zijn (het verhaal vertellen van de plek) en geschikt voor het park.
6	**Voetbalveld**	Nieuwe voetbaldoelen. Op dit moment is gekozen voor kleinere voetbaldoelen om de visuele impact / openheid van het gebied te minimaliseren.

Gemeente Amsterdam

November 2026

Schellingwouderbreekpark: Maatregelenkaart

Nr.	Locatie	Ontwerpopgaven
7	**Speeltuin Nieuwendam**	Verbeter de verbinding tussen de speeltuin en het park door extra entrees en meer groen in en rond de speeltuin toe te voegen. Hek speeltuin openstellen buiten openingstijden.
8	**Voormalige locatie speeltoestel**	Aan de noord/oost-oever waar vroeger een speeltoestel stond, zijn rietorchideeën gesignaleerd. Inzet is de rietorchideeën te beschermen. Het speeltoestel zal daarom niet teruggeplaatst worden op de oorspronkelijke locatie. Dit speeltoestel krijgt een nieuwe locatie ten noorden van het bestaande fitnesstoestel op het grasveld bij de noordelijke entree. Een extra speeltoestel zoals een nestschommel kan worden toegevoegd om de speeltuin meer variatie te geven voor kinderen van verschillende leeftijden. Zie voorstel Deelgebied B.
9	**Het gemaal - zuidelijke entree park aan de dijk**	a. Het gemaal markeert de relatie tussen dijk en breek. Het kan de aantrekkelijke entree aan de zuidzijde worden voor de bezoeker. Het bevat al infomatieve posters maar ook de plek zelf kan meer vertellen over de unieke historie van de breek. b. De orchideeënhabitat ten oosten van het gemaal beschermen.
10	**Ijsvogelwand**	Plaats een ijsvogelwand op de oever.
11	**Natuurvriendelijke oevers**	Oevers: Versterk het ecologische karakter van bepaalde oevers in het park. Transformeer tot plas/dras / natuurvriendelijke oevers ter vergroting van de biodiversiteit. Creëer poelen langs de oever met verschillende water niveaus. Hierdoor ontstaan verschillende omgevingen voor verschillende soorten flora en fauna. Ook wordt het water dichter bij het voetpad gebracht, zodat mensen die langs het voetpad lopen verschillende ervaringen met het water kunnen opdoen. Plas-dras oever ontwikkelen in de beheersfeer met bloemrijke oeverbeplanting zoals kattenstaart, wilgeroosje, moerasspiraea, zwanenbloem, snoekkruid;
12	**Amfibieënpoel**	Een amfibieënpoel introduceert een nieuw habitattype in het park, wat leidt tot een verhoging van de diversiteit aan planten- en diersoorten. Deze poel fungeert als een groeiplaats voor water- en oeverplanten, biedt een leefomgeving voor amfibieën, insecten en andere ongewervelden, en fungeert tevens als drinkplaats voor vogels en zoogdieren.

Nr.	Locatie	Ontwerpopgaven
13	**Eiland 2**	Eiland meer toegankelijk maken. We passen de grond aan en maken het terrein hoger, zodat het minder nat wordt en er geen plassen blijven staan. Hierdoor ontstaat een droog grasveld waar mensen kunnen picknicken en ontspannen.
14	**Vogeleilandje**	Oostelijk van de plas liggen de restanten (takken) van een oud eilandje dat nu volop gebruikt wordt door vogels zoals aalscholvers. Met een paar kleine aanpassingen wordt dit eilandje groener, aantrekkelijker en beter voor de natuur.
15	**Voormalige aanlegplekken z/w**	In het water liggen resten van voormalige aanlegplekken. Dat zorgt voor een mooi en sfeervol beeld, waar ook altijd vogels te zien zijn. Voorstel is om dit te behouden omdat ze ecologisch waardevol zijn.
16	**Faunapassage Goot**	De huidige richel heeft geen functie omdat die hoger ligt dan het water. Onderzoek of een fluctuerende plank toegepast kan worden.
17	**Faunapassage WLZD - IJ**	Creëer een verbinding tussen de Waterlandse Zeedijk Achtersloot en Het IJ. Een mogelijkheid is het plaatsen van een faunagoot onder het asfalt van de dijk.
18	**Faunapassage onder Zuiderzeeweg**	Ecopassage onder de weg tussen Schellingwouderbreekpark en Schellingwouderpark voor dieren zoals egel, wezel, hermelijn, ringslang, kikkers en amfibieën
19	**Faunapassage witte boogbrug**	Maak gebruik van de bestaande Witte Boogbrug (Brug 469) door een fauna passage om de noord-zuidverbinding voor dieren te verbeteren.
20	**Bijenheuvel**	Behoud de bestaande bijenheuvel die hier recent is aangelegd. Zorg ervoor dat indien nodig extra zand wordt toegevoegd, in overleg met de ecoloog.

Gemeente Amsterdam

November 2026

Schellingwouderbreekpark: Maatregelenkaart

Nr.	Locatie	Ontwerpopgaven
Algemeen		
A	**Programma**	De groene ruimte rondom de Breek is een fijne plek om te verblijven en te ontspannen.. De groene parkruimte kan beter benut worden door passende voorzieningen toe te voegen, zoals bijvoorbeeld beweeg- en sport- en speelmogelijkheden o.a. bij de droog te leggen grasvelden bij de noordelijke entree.
B	**Zitgelegenheid**	De bankjes moeten zo worden geplaatst dat mensen kunnen zitten en genieten van het uitzicht op de breek. Het voorstel is om een paar bankjes iets te verplaatsen zodat de breek beter te zien is. Er zijn ongeveer 6 extra bankjes voorgesteld. Er zijn ook extra vuilnisbakken voorgesteld. Zie de pagina met de titel “Meubilair” voor de exacte locaties.
C	**Verlichting**	Zie deelgebebied A: Door naast de fietspad een voetpad aan te leggen kan het middelste voetpad en de verlichting worden verwijderd, waardoor de kans ontstaat op extra groen en minder verlichting.
D	**Bebording**	Plaats entreeborden bij de belangrijkste toegangen van het park die passen bij het karakter ervan. Maak gebruik van natuurlijke materialen zoals hout, en houd de borden qua omvang bescheiden. Integreer informatie over het park, zoals de historische context, recreatiemogelijkheden, routes, enzovoort.
E	**Randen paden**	De grasranden langs de paden tonen bandensporen. Het dagelijks beheer zet zoveel mogelijk kleinere voertuigen in; voor groot onderhoud is dat niet altijd mogelijk. Daarvoor zijn eventueel oplossingen mogelijk door technische aanpassingen (keien in de bochten).
F	**Soorten gras / Beplanting**	Specifieke plekken aangeven als speel- en verblijfsgras. Ander gazon omvormen tot bloemrijk gras. Ecologisch maaibeheer toepassen. Inclusief afvoeren van maaisel. Bevorder de biodiversiteit in het park middels de volgende maatregelen: ▪ Transformeer het gazon in een bloemrijk grasland, wat de aantrekking van meer insecten, vlinders en bijen bevordert, waardoor tevens een grotere variëteit aan vogels naar het park wordt gelokt. ▪ Plant biologische bloembollen om het park van kleur te voorzien en tegelijkertijd een verbeterd leefgebied voor insecten te creëren.
G	**Beschoeiing**	Bij reparatie van de schoeiing kan bijvoorbeeld een kering van lange bundels wilgentakken tussen de paaltjes worden geplaatst. In het water gaan wilgentakken lang mee. Er kunnen hierin makkelijk planten wortelen, en dieren kunnen er goed over- en doorheen kruipen en zich er bovendien in verschuilen.
H	**Ganzen**	Ganzen in het park zijn er decennialang. Ze worden niet echt als negatief ervaren in de zin van overlast. Het is wel wenselijk paal en perk te stellen aan het voeren van deze dieren.
I	**Steigers**	Plaatsen van meer steigers in de breek is niet wenselijk; wel informele plekjes in de natuurlijke oever.
J	**Dood hout**	Dode bomen laten staan. Indien dode boomstammen vrijkomen, deze neerleggen in ondiep water, of als klimbomen op het land. Controleer het dode hout om te waarborgen dat het veilig is.
K	**Nestkasten ophangen**	▪ Zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen via hangende vleermuiskasten; ▪ Nestkasten aan bomen en bebouwing toepassen. Dit gebeurt in overleg met een stadsecoloog, om er onder meer voor te zorgen dat er geen conflicterende soorten dicht bij elkaar komen te staan.
L	**Takkenrillen**	Maak in bosgebieden takkenrillen en laat omgevallen bomen liggen, zodat schuilplaatsen voor dieren.
M	**Insectenhotels**	Plaats insectenhotels in zonnige zones langs de bosranden/grasranden.
N	**Flora en fauna monitoring**	Voer een monitoring uit van de flora en fauna in het park in samenwerking met vrijwilligers. Deze gezamenlijke inspanning kan waardevolle gegevens opleveren om de impact van stadsuitbreiding en een toename van parkgebruikers te evalueren. De verzamelde informatie kan vervolgens worden gebruikt om weloverwogen initiatieven te ontwikkelen die gericht zijn op het beschermen of bevorderen van specifieke soorten in het park.
O	**Ecologische beheerplan**	Ecologische beheerplan opstellen na het ontwerpfase. Informatie die tijdens het participatieproces is verzameld, wordt (waar passend) opgenomen in het beheerplan.

Gemeente Amsterdam

November 2026

Schellingwouderbreekpark: Maatregelenkaart

Doelsoorten

Tiendoornige stekelbaarsje

Gewone pad

Egel

Steenmarter

IJsvogel

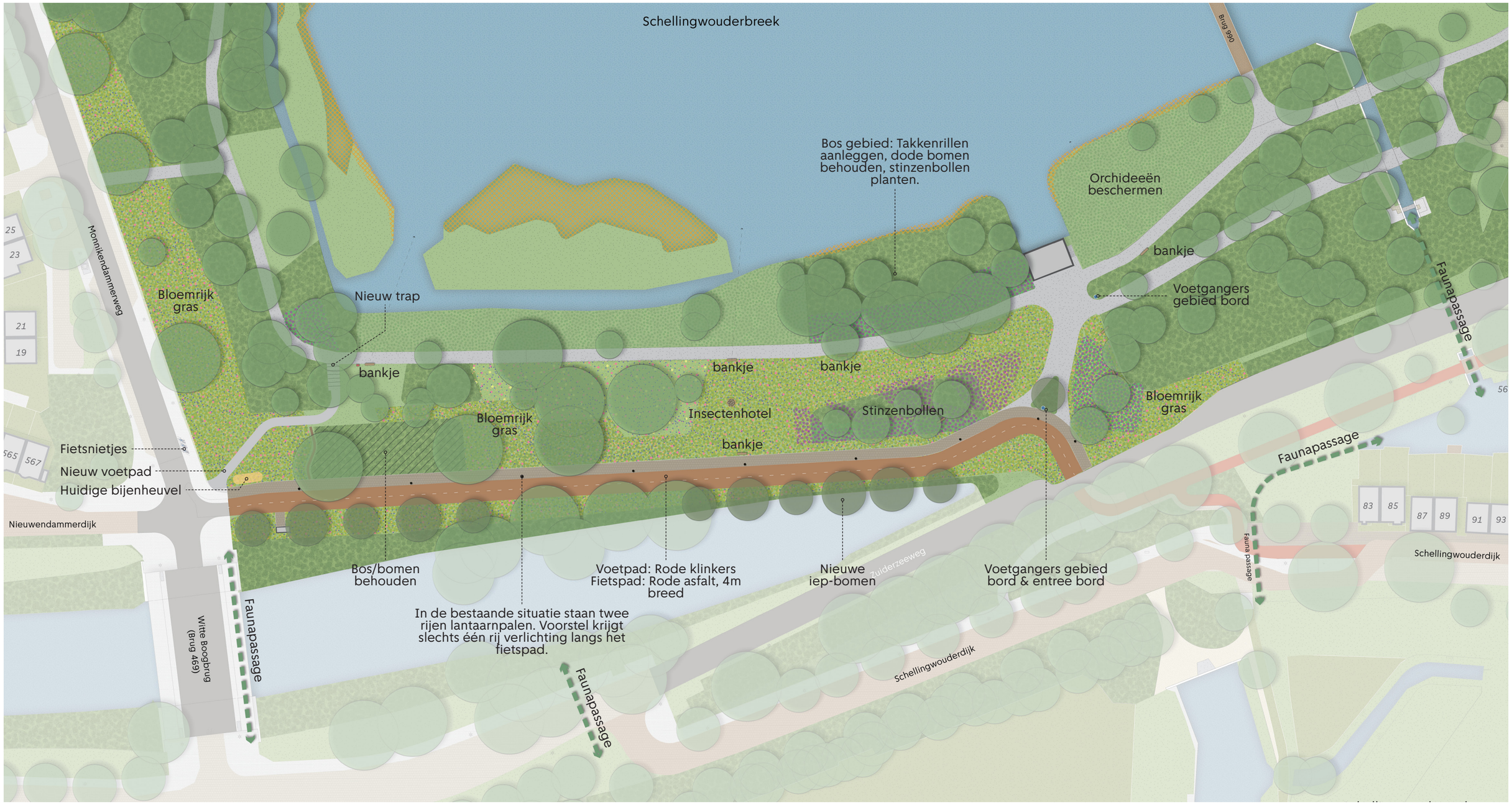

Vleermuis

	Tiendoornige stekelbaarsjes	Tiendoornige stekelbaarsjes zijn kleine vissen die veel voorkomen in diverse wateren. Ze komen in zoet, maar ook in brak water voor. Als de tiendoornige stekelbaars aanwezig is, dan is de waterkwaliteit op orde en zijn er genoeg paaiplaatsen voor vissen aanwezig. Ook zijn er dan voldoende gezonde waterplanten in het water. De tiendoornige stekelbaars dient als voeding voor bijvoorbeeld de IJsvogel.
	Gewone pad	De gewone pad leeft in verschillende omgevingen, maar houdt vooral van een afwisselend landschap. Je vindt ze vaak in de buurt van woningen, waar ze tuinperken gebruiken om te rusten. Een ondiepe paddenpoel zonder vissen is belangrijk voor de voortplanting van padden, kikkers en salamanders. Deze poel mag af en toe droogvallen.
	Egel en Steenmarter (Landzoogdieren)	Grondgebonden zoogdieren komen vanuit het oosten van de stad, onder de A10 door en vinden dan regelmatig hun weg naar het Schellingwouderbreekpark. Soorten als steenmarter en egel zijn al eens in het gebied waargenomen, wat betekent dat de aanwezige struiken en begroeiing goed op elkaar aansluiten. Een verbeterde connectie tussen de groene gebieden (Schellingwouderbreekpark, Rietland, Vliegebos) kan ervoor zorgen dat er meer Zoogdieren die op de grond leven komen. Het aanleggen van faunapassages kan hiervoor zorgen. Maar denk hierbij ook aan het creëren van dekking waarachter de diertjes kunnen schuilen zoals bijvoorbeeld landschappelijk passend wilgenstruweel, tiny forest of houtwallen en takkenrillen. Marterachtigen spelen daarnaast een rol in het terugdringen van de rattenpopulatie.
	IJsvogel	Als de IJsvogels in een gebied aanwezig is, betekent dit dat er een goede waterkwaliteit is en dat er veel vis zit. De IJsvogel houdt daarnaast van rust en zoekt vaak steile wanden op om te nestelen. Een omgevallen boom met wortels kan daarom ook bijdragen aan de aanwezigheid van IJsvogels. Waarborgen dat de IJsvogels er is, die soms ook vliegende insecten eet, betekent ook dat er veel voedsel is voor andere vogelsoorten. Denk bijvoorbeeld aan veel verschillende plantensoorten waarop verschillende insecten voorkomen. Hierbij moet extra gelet worden op het gebruik van inheemse plantensoorten en waardplanten voor verschillende dagactieve insectensoorten.
	Vleermuis	De aanwezigheid van vleermuizen geeft aan dat er veel nachtactieve insectensoorten aanwezig zijn. Voor het aantrekken van nachtactieve insectensoorten dienen andere geschikte planten gebruikt te worden dan voor dagactieve insecten. Daarnaast eet de vleermuis veel muggen en zorgt zo voor het terugdringen van deze overlastgevende soort.

Gemeente Amsterdam

November 2026

Schellingwouderbreekpark: Deelgebied A

LEGENDA:

- Bestaand water
- Bestaand gras
- Bestaande boom
- Bestaand gebouw
- Bestaande bestrating (tegels)
- Bestaande asfaltweg
- Bestaande klinkerweg
- Bestaande of nieuwe klinkers (dijk)
- Bestaand asfaltvoetpad in het park
- Bestaande beplanting/struin
- Fietspad
- Bestaande privétuin
- Riet
- Nieuw bomen (maart 2024)
- Natuurvriendelijke oever
- Stinzenbollen en Bloemrijk gras
- Bloemrijk gras
- Bankje
- Vuilnisbak
- Insectenhotel
- Faunapassage
- Verlichting

Gemeente Amsterdam

November 2026

Schellingwouderbreekpark: Deelgebied B

LEGENDA:

- Bestaand water
- Bestaand gras
- Bestaande boom
- Bestaand gebouw
- Bestaande bestrating (tegels)
- Bestaande asfaltweg
- Bestaande klinkerweg
- Bestaand asfaltvoetpad
- Bestaande beplanting/struin
- Bestaand fietspad
- Bestaande privétuin
- Bestaande fitnessplek + speelplek
- Riet
- Natuurvriendelijke oever
- Beschermde zone (laten zoals het is)
- Ecologische stinzenbollen (bos gebied)
- Ecologische stinzenbollen (gras gebied)
- Vlindertuin / bloemrijk gras
- Beplanting (vaste beplanting / heesters)
- Tijdelijk hek
- Bankje
- Vuilnisbak
- Insectenhotel
- Bestaande verlichting
- Speeltoestellen:
  - a. Klimtoestel
  - b. Nestschommel